

УДК 94(477.74):378.637

Т.О. Куцак,
викладач,
Херсонський
політехнічний
коледж
Одеського
національного
політехнічного
університету

Ю.В. Камінська,
студентка,
Херсонський
політехнічний
коледж
Одеського
національного
політехнічного
університету

ХЕРСОН ОЧИМА ПОЕТІВ ТА СТУДЕНТІВ КОЛЕДЖУ

Т.О. Куцак, Ю.В. Камінська.
Херсон очима поетів та студентів коледжу. Стаття є спробою звернути увагу молоді на історію Херсона, відчутти подих часу, більше уваги приділити тим поетам, які описували наше місто. Вірші видатних поетів України, поетів Херсонщини та поетичні спроби студентів коледжу формують уявлення про наше місто, його талановитих людей. У статті відтворена додаткова робота зі студентами, які мають поетичний хист, виявляють творчі здібності, є активними учасниками літературно – мовного клубу «Обрії»

T.O. Kutsak, Y.V. Kaminska. Kherson through the poets' and college students' eyes. The article is the way to put attention of the young people to the history of Kherson, have a sensation of the time, take into consideration those poets, who described our town. The verses of the famous Ukrainian poets, the poets of Kherson and poetical students' attempts make the impression about our town and it's talented people. The additional work with the students, who have poetical talent and creative abilities, is described in the article. These students are the active participants of the literary club "Obriyi"

Вступ. Наш світ наповнений розмаїттям знань, гуманістичних цінностей, життєвих орієнтирів, буттям самої людини, яка опинилась перед низкою неочікуваних проблем. У цих умовах створити цілісний образ світу є складним завданням для людини, особливо для молоді. Але вирішувати це завдання потрібно, інакше ми потонемо в моральній неповноцінності, духовній неспроможності. Загальновідомо, що виховання людини починається у рідному домі, у рідному краю. Рідний край є відбиттям реалій країни. Для людини рідний край цікавий саме тому, що він рідний. До нього виявляються почуття, він – частка рідної сили, яку особистість зберігає протягом усього життя.

У літературній творчості кожного поета є вірш про рідний край, а молоді люди, на жаль, не володіють цілісною системою знань про літературу рідного краю. Саме тому я вважаю, що поетичне слово допоможе зацікавити молодь краще знати місто, де вони навчаються, - Херсон.

Матеріал і результати дослідження. Херсонщина – дуже щедра південна земля. Безмежний степ, глибоководний Дніпро, оleshківські піски, мальовничі лимани, Чорне море і гаряче сонце, кавуни і пшениця, лящі і тарань. Хто народився тут і жив, чи тільки бачив наш край, наше чудове місто,

відчув теплоту сердець людей, що живуть тут і працюють, той не забуде Херсонщину ніколи. А як Бог дасть таланту поетичного, то напишуться рядки про «південну красу України». Назавжди залишаться у віршах образи хліборобів і будівельників, рибалок і моряків, лікарів і викладачів, акторів і митців, героїв і патріотів, талановитої молоді – наших земляків.

Ми знаємо, що формування національної ідентичності починається з обізнаності в історії свого народу, рідного краю, міста, де живеш і навчаєшся. Головне завдання викладача гуманітарних дисциплін - донести до студентів поетичне слово про наш Херсон.

Про славне південне місто згадували у своїх віршах шановні класики: Марк Лисянський «Історія маленького листоноші», Михайло Голодний «Партизан Железняк», Максим Рильський «Слово про рідну матір», Володимир Сосюра «Я знов у Херсоні», Микола Зеров «Херсон» та багато інших.

Помітний слід у поетичному житті нашого міста залишив патріарх української поезії, наш земляк Микола Братан. Які чудові рядки з його поезії «Херсон»:

В снах доволі налітавшись,
Місто гасить чари ночі
І на березі крутому
Умивається Дніпром.
Верболози наслухають,
Як тролейбуси шурхочуть,
На околиці тополі
Б'ють світанкові чолом [1].

Наш край подарував багато поетичних талантів, серед яких Леонід Куліш, Валерій Кулик, Марк Боянжу, Степан Крижанівський, Терень Масенко, Володимир Бровченко, Валентина Ніжеголенко та ін.. Вони неодноразово зверталися у своїх поезіях до образу Херсона та його талановитих мешканців, серед яких такі вірші, як: «Херсонський вальс», «Вечеріє місто», «У музеї міста Херсон», «Два Херсона», «Моя Херсонщина» (з віршованого роману «Степ»), «Розмова».

З'явилися молоді талановиті поети, які шанують рідне місто, куди б їх не завела доля. Кожний рядок їх віршів дихає повітрям, напоєним запахом Херсона. Серд них: Євдокія Дубовалова «Пам'яті героя», Любов Єрьомичева «Моя Таврія пишнокосяя», Віктор Ковальов «Земля родная часто снится», Віталій Митрофанов «Моя Херсонщина», Наталія Крофтс «Моему Херсону», Лідія Івченко «Наш город», Сергій Зубарев «Сижу в Херсонском переулке», В'ячеслав Савельєв «Утро над поселком Северным», Юрій Топунов «Песенка о южном городе».

У Херсонському політехнічному коледжу діє літературно-мовний клуб «Обрії», члени якого теж демонструють нам непересічність і таланови-

тість, духовність і патріотизм, любов до міста, де навчаються, у власних віршах. Скажемо щиро, їх поетичні спроби такі різні, недосконалі, проте дуже щирі та відверті. Свою стежку в царині поезії шукають і десь таки знаходять такі студенти, як Камінська Юлія, студентка третього курсу, майбутній електрик, призер обласного етапу I Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді ім. Тараса Шевченка, активний член клубу «Обрії». Пропонується її творча робота «Херсон моїми очима».

Херсон моїми очима

Місто Херсон ... Ніби тиха гавань, а водночас безмежний океан. Велично стоїть на березу Дніпра, та, на жаль, не всі бачать цю велич...

Холодно і темно... Сотні, а іноді й тисячі людей проходять вулицями міста, опустивши очі, не помічаючи навколо нічого, крім власних думок і проблем. Люди сплять, у них не вистачає часу, щоб прокинутися. Та й навіщо? З безнадією і смутком зустріти черговий сирій ранок? Ти йдеш вулицею, і здається, ніби навколо сотні людей. Але це не так! Ти один, єдиний крихітний острівець у холодному океані чужих проблем.

Але ти йдеш вулицями і радієш. Іноді зупиняєшся, з посмішкою озирнешся, радієш кожній миті. Напевне, тому, що живеш, що тобі світить сонце; радієш подиху вітра, що так прудко плутається у волоссі. Ти йдеш, і час спливає навколо тебе, пронизуючи кожну клітину тіла. І ти з кожною миттю відчуваєш, що належиш йому, що просто так нічого не існує, саме по собі, а в часі, як у воді, на хвилях якої ти тримаєшся...

Я люблю моє місто восени. Іноді бувають такі дні в листопаді, коли небо яскраве і глибоке, а листя дерев здаються вишитими золотими нитками на блакитному полотні небес ... І все навколо зникає, всі проблеми, переживання, розчиняючись у потоці яскравого осіннього сонця.

Я дуже люблю, коли в Херсоні йде дощ... Люблю бігати босоніж по мокрих плитах площ і парків, чути тихий шепіт дерев біля узбіч доріг і алей ...

Вранці, коли я йду пішки по ще трохи сонному місту, ледве-ледве прокидаються зустрічні дерева, щоб ввечері знову загорнутись у затишну ковдру ночі...

Люди ненадовго затримуються в Херсоні, всі мчать за кордон. Їм ніколи: вони наздоганяють час, що вже давно від них тікає. А пробігаючи повз, ніколи не оглядаються навколо... Напевне, тому вони не бачать мій світ. Вони проносяться, як тіні, забуті тіні життя, залишаючи за собою ніби запах диму викуреної сигарети.

Вони не помічають мого світу, а я рідко помічаю їх.

Раніше, коли мені було дуже прикро і погано, я йшла у парк. Там тихо, спокійно, я ніби знаходила в тиші відраду. Повз мене проходили люди, їм не було справи до моїх почуттів, вони всі були зайняті власними думками. Дивно,

але я не відчувала себе самотньою і непотрібною. Мене підтримувало моє місто, мій рідний Херсон. Він ніби-то укривав мене від неприємностей. У ті миті я відчувала його душу. Вона є в будь-якому місті. Вона літає вулицями, заповнює всі будинки, заглядає в кожную квартиру. Вона завжди поряд з тобою, коли ти їси, спиш, прокидаєшся – вона завжди поруч! Але чомусь раніше я її не відчувала. Я дуже міцно пов'язана з Херсоном, я - його продовження!

Рис. 1. Парк ім. Ленінського комсомола

Усередині мене теж є місто. Це мої думки, почуття, мрії і спогади, які тісно пов'язані з Херсоном. Для мене назавжди була, є і буде улюбленою маленька алейка в парку. З нею у мене пов'язано багато спогадів. Я сиділа на лавочці в цій алейці ще дитиною. Коли піросла, я навчилася малювати. Через малюнок я передаю свої почуття. Тільки через малюнок я можу передати Херсон моїми очима (рис.1.)

Також займаюсь фотографіями. Одного разу з друзями ми прийшли фотографуватися в парк. І потрапили саме в ту алею. Відразу в мені прокинулися ті дитячі почуття, які я колись відчувала. Той же запах, ті ж дерева, які, як мені здається, знають про мене все і зберігають пам'ять про всіх, кого коли-небудь бачили. У мене досі зберігаються фотографії тієї алеї, які я люблю більше за усі, як світлий і чистий спогад з дитинства (рис. 2).

Любов, ненависть, щастя, образа - кожне місце в місті викликає в мені асоціацію з якимись з цих почуттів. Коли їдеш по Херсону, з посмішкою згадуєш: тут ми грали, тут я гуляла з мамою ... Напевно, ніщо не зможе замінити мені ті відчуття, які викликає місто. Я не знаю, як би я без них жила.

Коли виходжу на вулицю, зі мною відразу ж відбувається щось неймовірне. У мене виникає бажання злетіти вгору і побачити все-все місто з

висоти. Жодне інше місто не може зрівнятися з Херсоном. Хоча, можливо, такі почуття можу відчувати тільки я.

Рис. 2. Парк ім. Ленінського комсомола

Я люблю своє місто як частину себе, як один зі своїх органів. Якщо я поїду, ця біль буде рівна втраті когось близького і коханого.

Напевне, кожна людина відчуває щось подібне до свого міста. Але Херсон є не просто місто, а мій друг. Він знає всі мої секретні містечка, адреси всіх друзів і знайомих. Від нього не приховаєш нічого!

Він може любити і ненавидіти, як людина, допомагати і карати, але він ніколи не перестане бути моїм, ніколи!

Свій власний вірш присвячую Херсону:

*Батьківщина – наша щира Україна!
Котра ніколи не вмере, не загине,
Славна, вірна, справжня і єдина,
Гордість наша – Україна!*

*Моє місто рідне й кохане – Херсон!
Де Я прокидаюсь і поринаю у сон,
Лиш вулиця моя і кілька перехожих,
Будинки, що один на одного так схожі.
Тут тихо вітер хвилі знову колихає,
І знає сонце, де свій день він починає!
Тут місяць на березі ліг, спочиває,
І гордо берег свій Херсон тут підіймає!*

*І кожен день Я бачу промінь сонця,
І відчуваю подих вітру на волоссі,
І день, що ранком б'ється у віконце,
І знову й знову прагне погляду мого!*

*І навіть на узбіччі вулиці всі видно,
Вони у пам'яті моїй, а не на карті,
Вони в душі моїй, мов барви,
Вони любові просто варті!*

Висновки. Зважаючи на викладене вище, зазначимо: наші молоді дарування заявили про себе на повний голос, виявили чудове володіння словом, вміння донести до читача глибину і силу своїх почуттів до рідного міста. Це дарує надію на невичерпність того джерела, яке зветься «поетичне слово» і запевняє, що наш коледж ніколи не збідніє на таланти, що молоде покоління усвідомлює свою приналежність до тих, чия душа потребує виходу в поетичних рядках.

Виховання краси почуттів до міста, в якому навчаєшся і живеш, - це та тема, що хвилює поетичні дарування. І нехай студентські твори недосконалі, мають певні недоліки, вони допоможуть читачам відчувати справжні думки молодих, їх бажання бути почутими і, звичайно, позитивне, добре, щире ставлення до нашого рідного міста – Херсона.

Література

1. Братан, М.І. та ін. Кулішева криниця: Кол. збірка [Текст] – Херсон: «Олди-плюс», 2009, - 198 с.
2. Голобородько, Я.Ю. Письменники і Херсон [Текст]. – Херсон: Персей, 2003. - 128 с.
3. Голобородько, Я.Ю. Художні постаті Херсонщини: Література рідного краю: Експериментальний підручник [Текст]. – Херсон: Персей, 2000. – 132 с.
4. Уклін земний тобі, Херсоне!: Херсон у художній літературі. Збірник. (Упоряд. М.І. Братан) [Текст]. – Сімферополь, Таврія, 1998. – 168 с.